

פעולות עיריית תל אביב-יפו בתקופת משבר הקורונה

מגיפת COVID-19

מסמך עדכון

יוני-אוקטובר 2020

הוכן על ידי המרכז למידע וידע יישומי עירוני

תוכן עניינים

3.....	הקדמה
6.....	דבר ראש העיר
7.....	יוזמות מוכוונות תושבים
7.....	שירותים חברתיים
14.....	חינוך
16.....	קהילה
21.....	תרבות
24.....	תיירות
24.....	תנועה וחניה
24.....	תשתיות, בינוי ופיתוח
25.....	דיור
25.....	מועדון התושבים דיגיתל
26.....	יוזמות מוכוונות עסקים
26.....	היערכות האגף לגביית ארנונה
26.....	עסקים מקומיים -
28.....	הסברה, הדרכה ואכיפה לעסקים לעמידה בתנאי התו הסגול
28.....	הגשת בקשה מקוונת להחזר אגרת שילוט לבעלי עסקים -
28.....	תשלום לספקים
28.....	אכיפה נושמת
28.....	סיוע לעסקים בסיכון
28.....	הקלות נוספות לעסקים
29.....	הקמת דף ייעודי המרכז את כל המידע הנחוץ לעסקים בקורונה
29.....	קידום מיזם דיגיתל לעסקים
30.....	יוזמות פנים-ארגוניות
30.....	שקיפות וחיבור לעובדים גם מרחו
30.....	הגנה על בריאות העובדים ועמידה בתנאי התו הסגול
31.....	גמישות ניהולית ועבודה מהבית
31.....	שכר ותלושי שכר
31.....	עבודות בינוי בבנייני העירייה
32.....	היערכות תקציבית
32.....	ניהול ידע
33.....	הסברה, תקשורת וקשרי חוץ
33.....	הסברה לתושבים
34.....	הסברה לתיירים (מקומיים ומחו"ל)
35.....	קשרי חוץ

הקדמה

המסמך הנוכחי מרכז את מגוון פעילויותיה של עיריית תל אביב-יפו, בכל הנוגע להתמודדות עם משבר הקורונה בחודשים יוני-אוקטובר. המסמך הוא עדכון לשני מסמכים קודמים שהוכנו בנושא - באפריל ובמאי 2020 - על ידי לשכת ראש העירייה, בשיתוף מינהלת עיר עולם ותיירות, ועל ידי המרכז למידע וידע יישומי עירוני.

[לדוח אפריל <<](#)

[לדוח מאי <<](#)

תקופה זו מחולקת לשלוש תת-תקופות שבהן פעלה העירייה תחת אילוצים שונים:

1. יוני-אוגוסט - שגרה של פתיחה חלקית של החיים בעיר, בצל מגיפת הקורונה ותחת מגבלות מסוימות.

2. ספטמבר-מחצית אוקטובר - תקופת הסגר השני, שנמשך כחמישה שבועות.

3. אוקטובר - פתיחה הדרגתית של עסקים ומוסדות, הנמשכת גם בימים אלה.

המידע במסמך זה מפרט מגוון פעילויות, המקיפות את תחומי עבודתה של העירייה בארבעה היבטים שונים:

- תושבים - מתן שירותים ומענה לתושבים בתחומי הקהילה, הרווחה, הבריאות, החינוך, הביטחון, תשתיות ותנועה, תרבות, תיירות ועוד.
- עסקים – מתן מענה וסיוע לעסקים בעיר.
- עובדים - שגרת העבודה, פעילות העובדים והמנהלים ויוזמות פנים-ארגוניות.
- קשרי חוץ – הסברה ודוברות, קשרים עם רשויות אחרות ועם השלטון המקומי.

בין מגוון הפעולות שננקטו על ידי העירייה, בלטו במיוחד: הקמת מרכז שליטה (משל"ט) קורונה, לצורך מעקב ובקרה יומיומיים אחר התפשטות התחלואה בעיר וצמצומה; מתן סיוע וטיפול לכל סוגי האוכלוסיות שנזקקו לכך - אזרחים ותיקים, בני נוער, עולים חדשים, מבקשי מקלט ואחרים; שינוי באופי פעילויות הפנאי והתרבות המוצעות לתושבים, ומעבר לקיום אירועים מגוונים לכל הגילים בקפסולות, באוויר הפתוח ובזום; הפעלת מערכת החינוך

בהתאם להנחיות הממשלה והקמת מערך סיוע ותמיכה לצוותים החינוכיים ולהורים; חיזוק הקשר עם העסקים המקומיים וסיוע לבעלי העסקים בתהליך קבלת הפטור מארנונה, באמצעות ממשקים מקוונים, ופריסת מקומות ישיבה במרחב הציבורי; שמירה על קשר רציף עם התושבים באמצעות דפי מידע ייעודיים בנושא הקורונה באתר העירוני, דיוורי דיגיתל, סמסים, קמפיינים ופעולות הסברה; שמירה על תקשורת רציפה ושקופה מול העובדים והסדרי עבודה גמישים, שאיפשרו לעירייה להמשיך לתת שירות גם בימי הסגר והמגבלות.

מגמות עיקריות - המרכז למחקר כלכלי וחברתי

בתקופה שבין יוני לאוקטובר 2020, ערך המרכז למחקר כלכלי וחברתי כמה סקרים:

- סקר תושבים - שכלל 3,000 משיבים ובחן את שביעות הרצון של התושבים מתפקוד העירייה בעת החירום ומהמידע שהעירייה מספקת, וכן בחן צרכים נוספים שיש לתושבים בתקופה זו.
- סקר בקרב בעלי משרדים – עליו השיבו 400 בעלי משרדים, שנועד להבין את מצבם של המשרדים בתקופה זו ולזהות עסקים הנמצאים בסיכון - הצפויים להיסגר, לעזוב את העיר או לצמצם שטחים. פרמטרים אילו עשויים להשפיע על העיר ועל הכנסות העירייה.
- סקר בנושא בדויר – שכלל 2,000 תושבים ובחן פרמטרים הקשורים לתקופת הקורונה ולמצבם הכלכלי והתעסוקתי של המשיבים, וכן בדק שיקולים לגבי שינוי מקום המגורים בעקבות המשבר.
- מעקב חודשי שעורך המרכז למחקר, בשיתוף היחידה לתכנון אסטרטגי, אחרי אינדיקטורים המצבעים על מצב העיר והתושבים, למשל בנושא תיירות (תפוסת המלונות), שיעור דורשי העבודה בקרב התושבים, שיעור חילופי המחזיקים שנעשו בארנונה.

הממצאים מצביעים על השינויים שחלו בהתנהלות העיר בין תחילת 2020, לפני פרוץ הקורונה, ועד היום, כאשר בתווך התקיימו שני סגרים. אלה המגמות העיקריות:

- צריכה ותחבורה - שינויים בהרגלי הצריכה והתחבורה של התושבים.
- תברואה - כמות האשפה לתושב נמוכה בהשוואה לתקופה המקבילה.
- תיירות ומלונאות - האינדיקטורים מצביעים על התאוששות הדרגתית עד אוגוסט, אך על ירידה מספטמבר.
- ספריות - ההשאלות הפיזיות בספריות התחלפו בהשאלות דיגיטליות.

שתי הבעיות העיקריות שהעיר עדיין סובלת מהן:

- תעסוקה – על פי נתוני שירות התעסוקה, בספטמבר 2020 היו כ-22% דורשי עבודה בעיר, כאשר הצעירים הם הנפגעים העיקריים מהמצב. על פי סקר המרכז למחקר, שנערך בקרב משרדים בשטח של יותר מ-100 מטר ונועד להעריך עסקים בסיכון, כמחצית מהמשרדים צופים צמצום בשטחי הפעילות, וכ-40% מעריכים שיסגרו את העסק בשנה הקרובה אם המצב יימשך.
- אוכלוסיות מוחלשות – חלה עלייה במספר הפניות למחלקות הרווחה, בעיקר בנושאים של מזון, דיור ואלימות במשפחה.

דבר ראש העיר

קשה לתמצת את כל מה שנעשה כאן בחודשים האחרונים. הנסיבות משתנות במהירות, וכל שבוע מרגיש כמו חודש. נדרשנו ועודנו נדרשים להסתגל באופן תכוף לשינויים ולהנחיות חדשות, לגבש פתרונות יצירתיים ולהיערך בזמן אפס למציאות חדשה ודינמית.

המשבר תבע שינוי בסדרי העדיפות. מעבר להקפדה על המשך אספקה סדירה של שירותים בסיסיים, כמו: ניקיון, תשתיות, ביוב, תאורה, שמירה על הסדר הציבורי, הקדשנו בתקופה זו את כל תשומת הלב והמשאבים להשלכות הישירות והעקיפות של המגיפה: מתן תמיכה לאנשים ולאוכלוסיות שנמצאות במצוקה נוכח הנסיבות; התאמת הפעילות העירונית השגרתית בתחומים השונים: חינוך, קהילה, תרבות, פנאי, ספורט וכיו"ב לשינויים; וכן – נקיטת יוזמה ונטילת חלק פעיל במשימה הלאומית של קטיעת שרשרת ההדבקה.

למען שימור הידע וקידום למידת עמיתים, ריכזנו בדו"ח שלפניכם את הפעולות העיקריות שבהן נקטה העירייה בתחומים השונים.

כפי שתיווכחו, העשייה מרובה. אני מודה לכל העוסקים במלאכה על המסירות והמקצועיות.

בברכת ימים טובים יותר,

רון חולדאי

שירותים חברתיים

- **הקמת מרכז שליטה (משל"ט) קורונה** - ביוני הוקם מרכז שליטה במטה מינהל שירותים חברתיים, יחד עם פיקוד העורף (פקע"ר), משטרת ישראל ומשרד הבריאות. מטרת המהלך הייתה להפחית את רמת התחלואה בעיר, באמצעות קטיעת שרשראות ההדבקה. העקרונות שהנחו את תפיסת העבודה היו: שותפות אופרטיבית מוכוונת תוצאה בין כלל הגורמים המעורבים; השלמת פעולה ברמת הקהילה – חקר מקומי, הסברה ממוקדת, אכיפה, בניית אמון עם תושבים; גיוס שותפים נוספים בקהילה השכונתית המקומית – גורמי קהילה, נציגות תושבים, מנהיגות מקומית; התמקדות בטיפול ברמת הפרט (מיקרו), תוך ביצוע פעולות משלימות ברמת הקהילה רשות (מקרו); ניתוח מתמיד של נתונים וזיהוי פערים. מרכז השליטה מחולק לכמה תחומי עניין מקצועיים, הפועלים בשיתוף פעולה מלא ביניהם - ובמקביל. כל המרכזים פועלים שישה ימים בשבוע, ובהתאם לצורך גם שבעה ימים. מרכז השליטה מקיים מדי יום הערכת מצב, בשיתוף גורמים מרכזיים רלוונטיים, ובהם מינהל קהילה, הדוברות והמישלמה. אלה הצוותים הפועלים במשל"ט:

א. צוות מטה – מתאם בין גורמים שונים, אחראי על תיאום הפיננסי למלוניות של חולים מאומתים שאינם יכולים לקיים בביתם את הבידוד. במשל"ט זה נמצאים נציגי פקע"ר, מ"י, משרד הבריאות והעירייה.

ב. צוות סוציאלי - אחראי לקיים שיח עם כלל החולים המאומתים בעיר כדי לוודא שיש להם תנאים מתאימים, שהם מקיימים את הנחיות הבידוד, ובמידת הצורך לספק את הצרכים הבסיסיים (מזון, מוצרי תינוקות, צעצועים, מתנדבים). על מנת שהחולים לא יידרשו לצאת מביתם. את התשואול מבצעים בעיקר עובדים סוציאליים ועובדי מינהל השירותים החברתיים, השינוע מבוצע בסיוע יחידות עירוניות רבות.

ג. צוות חקירות אפידמיולוגיות - אחראי על ביצוע חקירה לכלל החולים ולאלה שהיו עמם במגע, כדי להנחות אותם ולקבוע את צעדי המנע ובכך לעצור את התפשטות הנגיף בעיר. במשל"ט זה פועלים עובדי עירייה שהוכשרו לביצוע התפקיד על ידי משרד הבריאות ופקע"ר.
- **טיפול בקהילת מבקשי המקלט וחסרי המעמד** - למשבר הקורונה השפעה דרמטית וקשה על קהילת מבקשי המקלט וחסרי המעמד, שהובילה למשבר הומניטארי ורעב

אקוטי. עם פרוץ המשבר, רבים מחברי הקהילה פוטרו מעבודתם, בעיקר בענפי המסעדות והמלונאות, ומאז הם מתקשים למצוא עבודה קבועה. להערכתנו, כיום בכ-80% ממשקי הבית לפחות אדם אחד אינו עובד. בשל המצוקה הכלכלית הקשה, חברי הקהילה מתקשים ברכישת מזון, חיתולים, מזון תינוקות, תשלום שכר דירה, תשלום עבור מעונות יום, תשלום עבור ביטוחי בריאות לילדים ועוד. חברי קהילת מבקשי המקלט וחסרי המעמד אינם זכאים לקבל כל קצבה מהמדינה והם נטולי עורף משפחתי-קהילתי. מאז פרוץ משבר הקורונה, פועלת מסיל"ה במתכונת חירום במטרה לתת מענה לצורכי הקהילה, בעיקר סיוע כלכלי ונפשי. העובדות הסוציאליות מקיימות קשר רצוף וקבוע עם כל מטופלי מסיל"ה (כ-1,000 משפחות), בניסיון לסייע להם להתמודד עם תקופה מאתגרת זו. מתקיימות פגישות פרונטליות עם המטופלים, בהתאם להנחיות משרד הבריאות.

בחודשים יוני-אוקטובר התקבלו במרכז מיצוי הזכויות של מסיל"ה 5,669 פניות: 95% מהן כללו בקשה לסיוע כלכלי. מסיל"ה משמשת גם צינור מידע מרכזי לקהילה: צוות מסיל"ה מכין, מתרגם, מעלה בעמוד הפייסבוק של מסיל"ה ומפיץ לכל הארגונים והמטופלים את כל המידע החיוני שמפרסמים משרדי הבריאות והממשלה, הודעות על מרכזי הבדיקות, סרטונים והנחיות להורים, עם תכנים פדגוגיים ועוד. דף הפייסבוק של מסיל"ה הפך למעשה למקור הידע המרכזי ולמעין ערוץ חדשותי לקהילה בכל הנוגע לנגיף הקורונה. המידע מופץ גם בקבוצות הווטסאפ והטלגרם המשותפות למסיל"ה ולפעילים מרכזיים בקהילה. בנוסף, עובדות מסיל"ה מאיישות מדי יום את מרכז השליטה לקורונה שהוקם על ידי עיריית תל אביב-יפו, פיקוד העורף ומשרד הבריאות, ומשמשות גוף ידע מרכזי על מצב התחלואה בקהילה. מחודש יוני ועד לסוף חודש אוקטובר חילקה מסיל"ה 5,387 תווי מזון. תווי המזון מחולקים לפונים למרכז מיצוי הזכויות של מסיל"ה ולמשפחות המטופלות באופן שוטף על ידי היחידות השונות של מסיל"ה. הסיוע שחולק נרכש בכספי תרומות שגויסו על ידי מסיל"ה, וזכו למאצ'ינג (מימון בשווי זהה) מקרן החירום שהוקמה על ידי ראש עיריית תל אביב-יפו.

- **תמיכה באזרחים ותיקים וסיוע** - אחד האתגרים שהציבה בפנינו הקורונה הוא הניסיון להפחית את הבדידות, אשר התעצמה בשל מגבלות הריחוק החברתי. חשיבה רבה הושקעה ועודנה מושקעת בשיפור את איכות חייהם של האזרחים הוותיקים בעיר במטרה להפחית את בדידותם. אלה היוזמות העיקריות שננקטו:
* **ביצוע שיחות יזומות לאזרחים ותיקים בעיר** במהלך הסגר של תקופת החגים.

השיחות בוצעו על ידי עובדים ממספר יחידות עירוניות וכן על ידי עובדים סוציאליים: שיחות עם אזרחים ותיקים מוכרים במחלקות לשירותים חברתיים; שיחות עם אזרחים ותיקים החברים במסגרות בקהילה ("פינה חמה", "קפה אירופה", מועדונים, מרכזי יום, מופ"ת, קהילה תומכת); שיחות עם אזרחים ותיקים שאינם מוכרים במחלקות או במסגרות אלה. בסך הכל בוצעו יותר מ-44,600 שיחות לוותיקי העיר.

* ציוד ואמצעים דיגיטליים - פיילוט לחלוקה של כ-50 טאבלטים מוגשים לתושבים ותיקים, המטופלים על ידי המחלקות לשירותים חברתיים, ממעמד סוציו-אקונומי נמוך ובעלי אוריינות דיגיטלית נמוכה. הטאבלטים חולקו על ידי מתנדבים. (יוזמה בראשות ממלא מקום ראש העיר, אופירה יוחנן וולק, בשותפות עם "אשל" – "ג'וינט" ו"קרן שלמה טיראן").

* חלוקת ערכות פנאי לניצולי שואה – יותר מ-1,200 ערכות חולקו לחברים ב"פינות החמות", לניצולי שואה החברים ב"קפה אירופה" ולניצולי שואה המטופלים במחלקות. הערכות נרכשו מעמותת ניני צ'ופ, בכספי תרומת קרן תל אביב לפיתוח. החלוקה בוצעה על ידי מפעילי התוכניות וכן על ידי חניכי הצופים בעיר. בנוסף, חולקו 600 ערכות משחקי חברה לניצולי שואה החברים בקהילות התומכות: בחלק מהדירורים הציבוריים באגף דרום, בדירור הקהילתי "בית ברכה", תוכנית "סל"ב", תכנית "חיבורים", "קפה אירופה" מרכז ומטופלי המחלקות (לב העיר לגיל הזהב וחוצות יפו). לאחרונה נרכשו עבור ניצולי השואה 143 ערכות קלפים של עמותת "ותיקי הגליל" וכן 500 ערכות שבהן חוברות תשחצים, חוברות תפזורת וחברות סודוקו. הערכות יחולקו סמוך לחג החנוכה.

* בני משפחה מטפלים – הקמת קבוצת תמיכה מקוונת לבני משפחה המטפלים באזרחים ותיקים, שהתכנסה מדי יום בין ראש השנה לחג הסוכות. הקבוצה התקיימה בשעות קבועות מדי יום, בהובלת עובדות סוציאליות. מטרת הפרויקט הייתה לספק מרחב זמין וקבוע לבני משפחה מטפלים המתמודדים עם מתח סביב הסגר. הפרסום החל ארבעה ימים בלבד לפני המפגש הראשון, ונרשמו כ-50 איש. בפועל, נוצר גרעין משתתפים קבוע, שמשתתף בפעילות מדי יום. בסיום הפרויקט קיימנו משוב למשתתפים, שבו הם דיווחו על כך שהקבוצה הקלה עליהם ושימשה מקום בטוח לשיתוף. בנוסף, דיווחו שהרגישו כי המפגשים תורמים להם ומחזקים אותם מבחינה נפשית.

* פעילות במועדונים ובמרכזי היום - המועדונים, "הפינות החמות" וארבעת מוקדי "קפה אירופה" פעלו במהלך החודשים יוני-נובמבר על פי הנחיות משרד הבריאות והעירייה ועל פי הנחיות התו הסגול. מספר המשתתפים ירד בהתאם להנחיות, וכשניתן היה התקיימו פעילויות של חוגים והעשרה במרחב הציבורי הסמוך למסגרות הללו. מועדוני המופ"ת ומרכזי היום חזרו לפעול בחודש יוני, ומאז הם פועלים בהתאם להנחיות

משרד הבריאות והתו הסגול. גם במרבית המסגרות הללו ניתן היה לראות ירידה במספר המבקרים לעומת התקופה שקדמה למשבר הקורונה. כמו כן, התוכנית לצמצום הבדידות בסופי השבוע מתחילה לשוב לפעילות בהדרגה במקומות שבהם ניתן לפעול על פי התו הסגול: קבלת שבת בדיור "פלוגות" ושבת תרבות ב"אביבים" פועלות וההתרגשות בקרב המשתתפים רבה.. קיום הפעילויות במסגרות השונות משמעותי מאוד עבור האזרחים הוותיקים, שלוקחים בהן חלק ומסייעים בהפחתת הבדידות.

• **אזרחים ותיקים -**

* אפ 60 + - פעילות לאזרחים ותיקים צעירים במסגרת מרכז הכוונה וצמיחה לאזרחים ותיקים. במטרה ללוות את התושבים המצויים בצומת משמעותי בחייהם, של מעבר מעבודה לפרישה, הועברו מרבית הפעילויות והסדנאות למתכונת מקוונת. כמו כן, ניתנה תמיכה טלפונית לקהל היעד, במטרה לאפשר לו להתחבר לאמצעים הטכנולוגיים ובאמצעותם לפעילות שמשמרת תפקוד וחוסן. במקביל, על מנת להנגיש אמצעים טכנולוגיים ודיגיטליים, תוגברו ההרצאות והסדנאות לאוריינות דיגיטלית בנושאים כמו: שימוש בזום, שימוש בווטסאפ-ווב, הדרכה לביצוע קניות און ליין, שימוש באפליקציות בריאות. מספר המשתתפים בפעילויות המקוונות היה גדול והגיע ל-200-600 איש מדי שבוע, ובסך הכל יותר מ-3,000 משתתפים לקחו חלק בפעילויות. במהלך התקופה אף הוצעו תכנים לשמירה על אורח חיים בריא במובן הרחב של המילה, הן בהיבט של כושר, תזונה וספורט, והן בהיבטים קוגניטיביים לאחרונה אף התקיימה הרצאה על חוסן, שבה השתתפו כ-200 איש.

*** פעילויות נוספות עבור הגיל השלישי – מגוון הרצאות וסיורים המותאמים לקהל.**

למשל, רביעי משפטי (הרצאות זום של עורכי דין, בשיתוף עמותת מרווה ואפ 60 +, בנושאים משפטיים כגון ייפוי כוח מתמשך, מתנות בתוך המשפחה, צוואות, אפוטרופסות), סיורים מודרכים בתל אביב, קבלת שבת בדיור הציבורי, מופעי סטנד אפ, הרצאות על זוגיות, מפגשים וחוגים באוויר הפתוח.

• **משפחות בעוני ובסיכון -** המחלקות לשירותים חברתיים נותרו פתוחות וקיבלו קהל

במשך כל התקופה, בהתאם להוראות משרד הבריאות ולהוראות משרד העבודה והרווחה, לרבות תקופת הסגר השני. בשונה מיתר המגזרים במשק, העבודה הייתה רציפה ופרונטלית ברובה, מתוך הבנה ותחושת הירתמות של הקו הראשון בטיפול במשבר הקורונה. במהלך שביתת העובדים הסוציאליים נרתמו כל עובדי המינהל, כולל עובדי היחידות התומכות, לעבודה רציפה ומאומצת במחלקות, על מנת להמשיך ככל הניתן את עבודת המחלקות. צוותי המחלקות דואגים לשמור על קשר רציף של העובדים

הסוציאליים במחלקות עם בודדים ועם משפחות בעוני ובסיכון. משפחות שנזקקות לסיוע במזון מקבלות סיוע במזון או ארוחות מוכנות וכן כרטיסי מזון הנרכשים על ידי "קרן תל אביב לפיתוח".

• **תכניות לילדים, נוער ומשפחה -**

* מעונות יום ומשפחתונים - לאורך התקופה פעלו מסגרות מעונות היום והמשפחתונים, למעט בתקופת הסגר בחגי תשרי, אז נסגרו כלל מסגרות החינוך בישראל. ניתנה אפשרות לאשר הפעלת מסגרות אלו באופן חלקי כמענה להורים שעובדים בעבודה חיונית ונדרשת, ואכן ילדיהם של אלו שולבו במערך.

* מועדוניות וטיפול בהורים ובילדים - כל מסגרות הטיפול בילדים ובבני הנוער פעלו, בהתאם למדיניות משרד הרווחה להפעלת המסגרות בהתאם לתו הסגול. במסגרת זו פעלו כל המועדוניות לילדים בעיר, לרבות ילדי אוכלוסיית חסרי המעמד וכן מרכזי הורים-ילדים והתוכניות בטיפול רגשי והעצמת הורים וילדים בגיל הרך בגיל בית הספר היסודי והתיכון.

* תחנות ייעוציות לילדים ולמשפחות במשבר או במצבי טראומה - כחלק מההבנה כי תקופת הקורונה מעצימה משברים הקיימים במשפחות בשל מצבי גירושין ואירועי חיים אחרים, המשיכו מסגרות הטיפול לפעול לאורך כל החודשים האחרונים. הטיפול נערכו הן בפגישות פרונטליות, בהתאם לכללי משרד הבריאות, והן באמצעות הזום ונתנו מענה למצוקות משפחתיות רבות. בתחום הטיפול בנפגעי טראומה לסוגיה המשיך הטיפול לאורך התקופה כולה.

* פעילות לבני נוער - כל השירותים לנוער המופעלים על ידי שירותים חברתיים המשיכו לפעול בתקופה זו, בשירות פרטני ובקבוצות קטנות לבני הנוער. באופן חריג לסגירת מוסדות החינוך בתקופת סגר חגי תשרי, אושרה מטעם משרד הרווחה הפעילות ב"מפתן אלון" ו"המית"ר במפתן אלון" כמסגרות לנוער. חלק מפעילותם של בני הנוער היתה במיזמי התנדבות ותעסוקה הקשורים למתן סיוע במסגרת התנדבות קורונה.

* בתים חמים לנערות - המופעלים בשיתוף עמותת "ויצ"ו בעיר ממשיכים לפעול לאורך התקופה עבור הנערות בשכונות. בין השאר מוצעות לנערות הרצאות, סדנאות ופעילויות פנאי.

• **צעירים וצעירות -**

* תוכנית "יתד" המשיכה לפעול והעניקה שירות לכ-300 צעירים וצעירות ברחבי העיר. בחצי שנה האחרונה, קיבלו 200 צעירים וצעירות ממוטפלי התוכנית עזרה כלכלית מסל

גמיש "יתד" (שכלל סיוע במזון, בביגוד, בלינה זמנית, בריהוט ועוד), 53 קיבלו זכאות לסיוע בשכר דירה, 15 קיבלו סיוע במלגת לימודים אקדמאיים, ו-50 צעירים וצעירות בתכנית "מרחב מקדם תעסוקה", בשיתוף מרכז הזדמנות. * בתוכנית "ניצוץ", המלווה חיילים ומלש"בים ברחבי העיר, ניתן סיוע כלכלי ל-120 תושבי העיר בשנה האחרונה, באמצעות "סל גמיש ניצוץ".

• **אנשים עם מוגבלויות -**

* כל מסגרות משרד הרווחה המשרתות אנשים עם מוגבלות (תותים, מרכז משפחה והמרכז לחיים עצמאיים), פעלו כסדרן בחודשים אלו והציעו מגוון פעילויות פנאי והעשרה (סדנאות אמנות ובישול, סיורים, קבוצות חברתיות בזום והרצאות בתחום התעסוקה והזכויות). בספטמבר נפתחה עונה שנייה של קבוצת הכדורגל "הפועל שוויים תל אביב", קבוצה בה משתתפים 10 שחקנים עם מוגבלות. בימי הסגר התאמנה הקבוצה בזום. * **שמירה על תקשורת עם התושבים –** קבוצת המיוחדים. ות" בפייסבוק, בשיתוף מינהל קהילה ומינהל החינוך, המשיכה את פעילותה השוטפת. בנוסף, בשיתוף מינהלת הידע, הוקם [אזור ייעודי באתר העיריה](#), למען משפחות ואנשים עם מוגבלות בו מרוכזים עיקרי השירותים העירוניים הרלוונטיים. * בתחילת הסגר השני אויש מוקד 106 בעובדים סוציאליים בתחום המוגבלות, לצורך מתן מענה ייעודי לאוכלוסייה זו.

(עוד בנושא: בפרק העוסק במערכת חינוך ובפרק העוסק בפעילות בקהילה)

• **מרכז הזדמנות -** הפעילות במרכז הזדמנות ובתוכנית "אמצע הדרך" המשיכה לפעול במטרה לסייע לתושבים, מכל שכבות האוכלוסייה, שפוטרו מעבודתם או יצאו לחל"ת עקב המשבר. בנוסף לפעילות הקיימת, המיועדת ללקוחות הרווחה וללקוחות מעל גיל 45, הושם דגש על אוכלוסיות חדשות שנפגעו במשבר הקורונה. עבור אוכלוסיות אלה נבנו מענים חדשים וייעודיים: צעירים (בשיתוף עם מרכזי הצעירים); עצמאים (שלארשונה בחייהם מחפשים עבודה) ומפוטרים (כאלה המעוניינים לצאת לעצמאות או לעבור הסבה מענפי המלונאות, המסעדות והתרבות). כלי הסיוע מגוונים, וכוללים: ליווי פרטני וקבוצתי על ידי מאמנת, פסיכולוגית תעסוקתית או עובדת סוציאלית תעסוקתית, המתמחות בהתערבות בשעת משבר תעסוקתי; שילוב בקורסי הקניית כישורי עבודה מקוונים ופרונטליים; וחיבור למשרות ומעסיקים – בהתאם למצוי בסקטורים השונים.

בנוסף, המרכז מפעיל קווים חמים וקבוצות ווטסאפ ייעודיות, המציעות משרות שוטפות ומידע לתושבי הדרום, לתושבי יפו (בעברית ובערבית), ולתושבים בני 40+; וכן מתחזק דף פייסבוק המונגש לתושבים וכולל תכנים פרקטיים למחפשי עבודה.

- **מרכזים למיצוי זכויות** - כל המרכזים למיצוי זכויות ברחבי העיר פועלים ומסייעים לתושבי העיר במיצוי זכויותיהם מול הגופים הרלוונטיים. שני קמפיינים שיווקיים עלו לאוויר במטרה לחשוף את פעילות המרכזים לקהלי יעד חדשים. מתקיים שיתוף פעולה עם מרכזי הצעירים, במטרה לסייע לצעירים שנפגעו במשבר הקורונה הכלכלי.
- **דרי רחוב** - היחידה העירונית לטיפול בדרי רחוב עובדת במתכונת מלאה, 24/7. היחידה ממשיכה בקבלת קהל, מקיימת סיורי רחוב יזומים בהתאם לקריאות המוקד העירוני ומציעה סיוע לדרי הרחוב בעיר במגוון דרכים, לרבות הצעות להלנה במסגרת שלוש הגגונים בעיר. במסגרת סיורי הרחוב, התקיימה פעילות הסברה על מחלת הקורונה ועל אופני התגוננות מולה, חולקו סלי מזון, ארוחות ותווי מזון, והוצע טיפול למבודדים שהגיעו מחו"ל חסרי כל. במהלך החודשים יוני-אוקטובר בוצעו בדיקות קורונה לכ-70 דרי רחוב בשתי פעימות (יוני ואוקטובר) ובשתיהן נמצאו כל דרי הרחוב שליליים.
- **התנדבות** - בשל משבר הקורונה, שפגע ביכולת לתת שירות התנדבות פנים אל פנים, פותחו שירותים ייחודיים המשלבים בין השאיפה לסולידריות חברתית לבין שמירה על כללי התו הסגול.
  - * חלוקת ארוחות לתושבים על ידי מתנדבים, סיוע בהצטיידות וברכישת תרופות. *
  - הפעלת מתנדבים, אזרחים ותיקים, מהבית – מה שסיפק גם למתנדבים עשייה ותחושת מעורבות ושייכות לקהילה.
  - * קווי קשר – שמירה על קשר עם האזרחים הוותיקים, באמצעות שיחות טלפון קבועות של מתנדבים, בשיתוף מינהל קהילה.
  - * נכד לניצול – חניכי הצופים מתנדבים ומשוחחים באמצעות "קווי קשר" עם 130 אזרחים ותיקים בעיר, ניצולי שואה ברובם.
  - * ביצוע פעולות התנדבות בקבוצות קטנות - חברת "אלטשולר שחם" את חברי מועדון לקשישי בנווה שרת ובישול משותף; מתכתבים בעיר – קשר בין חברי מועדון המגיעים לפעילות לאלו הנשארים בבית; התנדבות עד פתח הבית – חלוקת עציצים בימי הולדת לאזרחים ותיקים; חלוקת עוגות וארוחות בחגי תשרי ועוד. לאחרונה הוקמה, בשיתוף לשכת הדובר, סיירת קורונה עירונית המורכבת ממתנדבים תושבי העיר, במטרה להגביר שיח חיובי על שימוש באמצעי מיגון וצמצום שרשרת ההדבקה.

- **חינוך מיוחד** - בתי הספר לחינוך מיוחד והכיתות הקטנות בבתי הספר הרגילים עבדו ברצף בכל תקופת הסגר, עד השעה 14:30 (למעט ימי שישי וקפסולות שנדרשו בבידוד). ילדי החינוך המיוחד, המשולבים בחינוך הרגיל, שנסגר לפעילות, המשיכו לקבל ליווי של סייעת בביתם. נפתחו שמרטפיות (מרכזי יום) עבור ילדי הצוות החינוכי בחמישה בתי ספר. כ-60 ילדים קיבלו מענה במסגרת זו.

המחלקה לחינוך מיוחד עבדה במתכונת מלאה ונתנה שירותים מלאים למסגרות החינוך, קיימה ועדות זכאות ואפיון חריגות, עסקה בשיבוץ ילדים למסגרות, ובגיוס סייעות. סייעות החינוך המיוחד עבדו באופן מלא במסגרות בהתאם לצורך.
- **גני ילדים** - לאורך כל תקופת הסגר, התגייסו צוותי החינוך (גננות וסייעות) ללמידה מרחוק בכל גני הילדים, בחלוקה לקבוצות קטנות. נעשה שימוש במגוון פעילויות למידה ופעילויות הפגה חברתיות. את הרעיונות היצירתיים העלו הן הצוותים והן ההורים. בנוסף, בסגר השני נפתחו כ-30 שמרטפיות למען עובדי מערכת הרפואה. לאורך כל תקופת הסגר נשמר עם סייעות הגנים קשר אישי, שלווה בפיתוח מקצועי מרחוק. התקיימו מפגשים מרחביים, הרצאות העשרה בזום ושיחות אישיות.

עם פרוסום מתווה החזרה ללימודים, החלה היערכות קדחתנית לפתיחת גני הילדים. כדי לאפשר יציבות, שגרת פעילות רציפה וצמצום תחלואה, גובש מתווה עירוני של חמישה ימי פעילות, הפועל בהצלחה עד כה.
- **חינוך יסודי** - בהמשך לבקשת מנהלות ומנהלי בתי הספר בעיר, להרחיב את הלמידה מעבר למה שנקבע בקבינט הממשלתי, נעשה מאמץ עירוני משותף שבוים ראשון 1/11 יתחדשו הלימודים במתכונת של חמישה ימים לשכבות א'-ד'. כחלק ממאמצי מינהל החינוך לתמוך ככל הניתן בשטח, הרחבנו את שעות הצהרונים, כך שבבתי ספר שבהם מערכת השעות של כיתות א'-ב' היא רק 4 שעות, הצהרון יתחיל כבר בשעה 12:00. בנוסף, נפתחו מרכזים קהילתיים, וקאנטרים עירוניים לשימוש בתי הספר, הועמד לרשותם כוח האדם הדרוש ובתי הספר והחצרות הוכנו לחזרה מיטבית של הילדים והילדות.
- **ציוד, מחשבים ותשתיות** – רכישה, אריזה ושינוע של ציוד קורונה למוסדות החינוך. רכישה והשאלה של אוהלים שישמשו כקפסולות לבתי ספר. ניקיון וחיטוי כל המשטחים, החצרות, הכיתות ומרחבי השהייה השונים במוסדות החינוך לקראת

פתיחתם. פתיחת אשכולות גנים עבור ילדי הרופאים. הזמנות רכש מחשוב לבתי הספר, במסגרת "קול קורא" של משרד החינוך.

- **שינויים בגביית תשלומי חינוך** - החלטות הממשלה לגבי הפעלת מוסדות החינוך, בתי הספר של הקיץ ומסגרות הצהרונים השתנו במהלך משבר הקורונה ועדיין נתונות לשינויים. משמעותה של כל החלטה חדשה היא שינוי באופן גביית הכספים ובמתן החזרים להורי תלמידים במסגרות החינוך העירוניות. לפיכך הוחלט על מתן החזר יזום של תשלומי חינוך ורווחה בגין שירותים שלא סופקו בתקופת הסגר (כמו הסעות ויום לימודים ארוך), מעבר לגביית תשלום עבור צהרונים לפי תעריף יומי, במקום חודשי, ופריסה מחודשת של החיובים.
- **השירות הפסיכולוגי החינוכי** - הצוותים החינוכיים והטיפוליים מלווים ושותפים בנושאים של למידה מרחוק, עם דגש על צרכים חברתיים ורגשיים ובניית מענים מותאמים לצוותים ולאוכלוסייה: הקמת קבוצות ייעודיות להדרכה ולתמיכה בגנות, בסייעות הגנים ובהורים (על פי גילי הילדים וצורכיהם – כמו צרכים מיוחדים ומבקשי מקלט), הרצאות לצוותים ולהורים בנושאים הקשורים להתמודדות בזמן קורונה, איתור צרכים אישיים של מורים, הדרכה וליווי בעבודה עם הכיתות והילדים, עבודה שוטפת ורציפה עם החינוך המיוחד הכוללני ובשילוב, הכנת חומרים מקצועיים והסברתיים להורים ולצוותים החינוכיים בהתאם לצרכים המשתנים ולשינויים בעבודה במסגרות החינוכיות. ליווי ותמיכה להורים, אנשי צוות וילדים בכל הגילים ומסגרות החינוך על פי צורך. ליווי בסוגיות של בדידות, קשיים חברתיים, נוכחות הורית, חרדות, דכדוך וקשיים בלמידה. פרויקט "דלת פתוחה" - עבודה פרטנית עם הורים למתבגרים ועם אנשי צוות של חטיבות הביניים והתיכונים. התערבות מערכתית וטיפולית במקרי קצה, כמו: אלימות, סיכון אובדני או פגיעה עצמית.
- **מרכז שירות חינוך** - מרכז הורות בחינוך הפעיל שורה של תוכניות בתקופת הסגר, כמו: "הורים פלוס" (הרצאות להורים שבהן ניתנים כלים לשיפור האווירה המשפחתית ולפיתוח חוסן הורי), מענה למנהלים של מסגרות החינוך בעיר לפי צורך (הרצאות, סדנאות והדרכת הורים פרטנית), "הורות מתחת לבית" (הרצאות והדרכות הורים הנערכות בקבוצה ב-30 מסגרות חינוך בעיר, תוספת של 50 הרצאות לקהילות הורים ברחבי העיר), הדרכות להורים בקבוצה בהתאמה לקהלים שונים (אימהות יחידניות, הורים למחוננים, הורים לילדים עם קשיי קשב וריכוז, והורים לתאומים). תוכנית גמילה מחיתולים (הכוללת הרצאות וליווי משפחות בתהליך פרטני לפרידה מחיתולים).
- **פעילות בפייסבוק** - תוכנית "צהרון פלוס" (הכוללת סדרת הצגות, פעילויות וסדנאות לילדים ולהורים בגילים שונים, ונותנת מענה הפגתי בשעות אחר הצהריים – שתיים-

שלוש פעילויות בכל יום במשך שבועיים), פאנל בנושא תוכנית "פורצי דרך" (בשיתוף מכון "ברנקו וייס", מינהל החינוך, מנהלות ותלמידות, המעודדת לחשיבה מחדש על החינוך בעיר), "קמפוס דיגיטלי" (הכולל סדרת הרצאות שהעבירו הורים בעיר במטרה לשלבן במערכת השעות בבתי הספר, בין היתר בנושאים של דמוקרטיה, אמנות, הסכמי שלום, צילום, תזונה). ובנוסף, עדכונים שוטפים ומתן מענה לפניות הורים במסגרת דף הפייסבוק [חינוך בתל אביב יפו](#) וקבוצות הפייסבוק: [גנים עירוניים בתל אביב יפו](#), [בתי ספר יסודיים בתל אביב יפו](#), [המיוחדים. ות של תל אביב יפו](#), [ובתי ספר על יסודיים בתל אביב יפו](#).

אכיפה ושמירה על הסדר הציבורי

- **החזרת המרחב הציבורי לשגרה במהירות** - חיטוי מתקני משחק וכושר בגנים, חיטוי תחנות אוטובוס, תגבור שטיפות במרחב הציבורי, גידור אתרי משחק וכושר והצבת שילוט על איסור השימוש בהם וכו'. לצורך כך, הופעלו צוותי הניקיון בשעות הלילה והופעלו קבלני האחזקה שלא על פי תנאי המכרז העירוני ובהתאם לצמצום הנדרש.
- **הקמת תחנות בדיקה עבור מד"א** - והקצאת רכבים לחלוקת מזון לנזקקים.
- **הקמת "סיירת קורונה"** - מינהל שירותים חברתיים, בשיתוף לשכת הדובר, פועלים לגיוס מתנדבים לצורך הקמת סיירת קורונה. הסיירת מורכבת ממתנדבים תושבי העיר, שסייעו בקטיעת שרשרת ההדבקה ויגבירו שיח חיובי בעיר ביחס להעלאת מודעות לדרכי ההגנה מפני הדבקות בוירוס הקורונה.
- **פעילות הסברה (אגף הפיקוח וסל"ע)** – כריזה ואכיפה מוגברת בשכונות אדומות לצורך שמירה על בריאות הציבור, העברת מסרים לאוכלוסייה הזרה בשפות ערבית, אנגלית וטיגרית, תוך שימוש במערכות כריזה בכלי הרכב וחלוקת פלאיירים בשפות השונות.
- **פעולות אכיפה** - אגף הפיקוח וסל"ע, בשיתוף משטרת ישראל, עסקו באכיפת תקנות הקורונה, כמו: שהייה אסורה בחוף הים בימי הסגר ואי עטיית מסכות במרחב הציבורי. ניתן מענה לאלפי פניות ובקשות שהגיעו מהציבור למוקד, לאכיפה בתחומים של חוקי הקורונה, נרשמו יותר מ-5,000 דוחות ואזהרות בעבירות הקשורות לקורונה. אגף סל"ע טיפל בתקופת הסגר (ספטמבר-אוקטובר) ב-14,383 אירועים, לעומת 9,720 אירועים אשתקד.

קהילה

- **פעילויות קהילתיות** - עם התפרצות מגפת הקורונה, התחיל המינהל לעבוד במתווה של ניהול שכונה: נבחרו מנהלי שכונות שהובילו את העשייה המקומית, והוקמו צוותי

חוסן שכונתיים שהיו בנויים מבעלי מקצוע ותושבים. הדגש היה על ייצור דיאלוג שוטף עם התושבים על מנת לאתר בעיות ולסייע לאוכלוסיות מתקשות, ובנוסף לאפשר פלטפורמה ליוזמות קהילתיות שסייעו להתמודד עם האתגרים שהביאה עמה תקופה זו.

בתחילת יוני הייתה חזרה חלקית לפעילות, והתקופה שבין יוני לאוקטובר התאפיינה במעבר בין תרחישים. המוסדות הקהילתיים נפתחו, וחלק מהפעילות חודשה. נפתחו חדרי כושר ובריכות ואף חוגי סטודיו, אך לאחר תקופה שוב נסגרו, עד הסגר האחרון. הדגש היה על ניסיון לייצר כמה שיותר פעילויות לאוכלוסיות מגוונות, לאפשר מקום ליוזמות תושבים ולהמשיך את העבודה בנושא החוסן השכונתי.

אלה הפעילויות המרכזיות שנעשו:

- * **אוגוסט משפחתי** – סדנאות לגילאי גן-יסודי במגוון תחומים במשך כל אוגוסט.
- * **רישות קהילתי** – גיוס מובילי בניינים על מנת לייצר אחריות מקומית וקהילתיות.
- * **קפסולות בניינים** - יצא "קול קורא" לתושבים, שהתבקשו להתארגן בקפסולות של עד 20 איש בבניין שלהם. לאחר מכן יכלו התושבים לבחור מתוך מגוון פעילויות אפשריות כמו: סדנת ספורט, שעת סיפור, יצירה, מופע, נגינה ועוד.
- * פעילויות נוספות מתחת לבית: פעילות סלתא לגיל הרך, פסטיבל אמנים שכונה בחצר, סדנאות קיימות בגינות הבניינים.
- * **סיורים בשכונה** - סיורי טבע עירוני, הולך בת"ל - חגיגות סופשבוע של סיורים ליד הבית במגוון נושאים: אמנות, טבע היסטוריה וכו',
- * קורס "מסיפור לסיור" בזום – קורס דיגיטלי ייחודי המעניק כלים לבנייה ולהובלה של סיורים בשכונה.
- * **קיץ בשכונה** – משחק דיגיטלי לכל המשפחה בסגנון חפש את המטמון למשפחה בנייד, חדר בריחה בשכונות – משימות אתגריות להכרות עם השכונה בצורה מקוונת מותאמת תקופה.
- * **קייטנות מותאמות קורונה** – בכל המרכזים בדרום העיר פעלו קייטנות בסוף אוגוסט על מנת לסייע למשפחות עובדות.
- * **כיתות אומן ומופעים** – "אינטימי בנווה שאנן"
- * רגע נושמים – הרצאות מקוונות לתושבים בנושאים שונים.
- * **שיתוף מנהיגות מקומית במלחמה בתחלואה** – יזמנו פרסום חוצות וסרטונים בשכונות רבות, על ידי המנהיגות המקומית.
- * הפעלת הבריכות הציבוריות - מה שנתן מענה לצורך לאלפי תושבים.
- * **ניווט קהילתי בעיר** - מגלים את השכונה. חידות ומשימות מאתגרות להכרת הנקודות המסקרנות ביותר באזור המגורים שלכם.
- * **המרכזייה** - הקמת דף פייסבוק אגפי המרכז את כל העשייה במרכז העיר.

* [הרשת החברתית](#) - משחקי טניס שולחן בחצרות הבניין - בקפסולות של עד 20 משתתפים, בהדרכת מדריך מקצועי שמגיע עם כל הציוד הנדרש.

* [פרגן לשכן גרסת קורונה 2](#) - הקמת קבוצות וואטסאפ לבניינים

* **תושבים מרצים לתושבים** - פרויקט קהילתי המזמין תושבים להרצות בנושאים שונים (פרסום דיגיטלי בתקופת הקורונה, לדבר על אמנות עם ילדים ועוד).

- **אזרחים ותיקים** - אחד האתגרים שהציבה בפנינו הקורונה הינו אתגר הפחתת הבדידות בקרב אוכלוסיית הגיל השלישי, אשר התעצמה בשל מגבלות הריחוק החברתי. להלן מגוון הפעילויות שנעשו:
  - * **פעילויות במרחב הציבורי** - (הרקדות, התעמלות, הרצאות, שירה בציבור, סדנאות, סיורים, מועדון קריאה, קבלות שבת, ועוד), מגוון פעילויות בזום (התעמלות לגיל השלישי, הרצאות בנושאי תרבות, אמנות, בישול, פסיכולוגיה חיובית ועוד), סיוע של בני נוער לאזרחים ותיקים (ערכו קניות, קיימו שיחות עם אזרחים ותיקים עריריים, הופיעו בבתי אבות ובמרכזי יום, חילקו עוגות וערכות הפעלה, [גינות הזהב](#) (מתחמים ייעודיים ומופרדים למבוגרים בגינות העירוניות, בשילוב פעילויות ספורט ומפגשים עם מתנדבים ועוד),
  - * **שכנים זהב** - פרויקט שבו מתנדבים דאגו לקשר רציף עם המבוגרים בבניין שלהם, באמצעות מחוות קטנות כמו חלוקת חלה, חלוקת עציץ וכו'
  - * **המכולת אליך עד הבית**
  - * **שירותי השאלת ספרים בספריות ובטייק אווי עד הבית** - (בשיתוף תנועות הנוער. ראו פירוט בפרק על פעילות הספריות).
  - * חלוקת פרחים לגמלאים, הדרכת סמארטפונים לגמלאים.

• **משפחות מיוחדות** –

- לקורונה השפעות נפשיות על ילדים והורים, ובמידה רבה יותר בקרב ילדים עם מוגבלות, התלויים בעזרה ובתמיכה של הסביבה. כדי לתמוך באוכלוסייה זו הצענו שירותים מגוונים עבורם:
- * **מסגרות קיץ עבור ילדים עם מוגבלות** - קייטנת שיט של מרכז החתירה, קייטנת חבלים וגלישה בשיתוף עמותת אתגרים, קייטנות בשבטי הצופים של הנהגת תל אביב-יפו.
- * **תכנית חונכות אישית עבור ילדים ובוגרים עם מוגבלות** - זמן איכות אחד על אחד בשיתוף הנהגת צופי תל אביב-יפו.

- * הקמת קומונה מיוחדת שעובדת בחינוך המיוחד ובמרכזי הנוער ובקהילה במקביל, לקידום שילוב בני נוער
- * עשרות סדנאות מונגשות ומותאמות לילדים עם מוגבלות במסגרת "היום תורי" במהלך חודש אוגוסט.

• נוער –

בתקופת הקורונה, חלה עלייה משמעותית בהתנהגות סיכונית בקרב בני ובנות נוער בעיר, ובכלל. תופעות אלו הן תוצאה של הסתגרות בבתים, צמצום השהייה במרחב הציבורי, צמצום המסגרות החברתיות וביטול פעילות קבועה המייצרת עניין, משמעות, חוויה ואינטראקציה חברתית. על מנת להתמודד עם המצב, התקיימו פעילויות רבות להפעלת מספר ילדים רב ככל הניתן וליצירת עוגני פעילות שבועית:

- * פעילות קבוצתית בכל מסגרות החינוך הבלתי פורמאלי.
- * בניינים מודרכים - הפעלת ילדי הבניין על ידי מדריכים מתנועות הנוער.
- * שיחה לילית – (המשך תכנית הקיץ) הפעלת 20 צוותי נוער, רכזים ומתנדבים.
- * האקתון חברתי לנוער.
- * בריזה בשדרה - הפעלת קבוצות מוסיקה לנוער בהרכבים מצומצמים.
- * שרונהאב מהבית - קורסי יזמות, פיננסים, שיווק וכו' – מרחוק.
- * מגוון פעילויות בזום - מנהיגות בסלון (הרצאת העשרה/מנהיגות של ספורטאים אמנים וכו'), הרצאות ומפגשים לנוער ולייב יוטיוב, קורס צילום, אירועים שונים (סטנד-אפ, אמנים, אנשי תרבות, סדנאות בישול, סדנאות בשיתוף אגף תרבות ובית אריאלה ועוד).
- * חדשות הבידוד - הנגשת המידע לנוער בעיר ברשתות,
- * ספורט - שיעורי גלישה לנוער, אימוני כושר ושיעור ריקוד לנוער בזום, מתחמי ספורט על החוף וברחבי העיר.
- * אריזה, איסוף וחלוקת מזון – שבטי הצופים תנועות הנוער ומרכזי המנשים חילקו מזון לקשישים ונזקקים בימי הסגר ולאחריו. בימי שישי חילקו חלות לשבת לתושבים והוסיפו פרח וברכה.
- * חונכות אישית לילדי החינוך המיוחד - מפגשים של מתנדבי תנועות הנוער והמנשים, אחד על אחד, עם ילדים מהחינוך המיוחד.
- * פרויקט איסוף מחשבים - מדריכי תנועות הנוער והמנשים בעיר אספו מחשבים מתושבים והעבירו אותם לפרויקט מתחשבים על מנת שיועברו לתיקון וילידים שזקוקים להם.

- * סיירת ההתנדבות השכונתית - בכל יום יצאו חניכים ממרכזי הנוער ומשבטי הצופים על מנת לחלק לתושבים מסכות ולספק מידע על נגיף הקורונה.
- * פרויקט אח גדול - הנוער הבוגר במרכזי הנוער ובתנועות הנוער חולק לצוותים וקיבל תחת חסותו חניכים צעירים יותר, על מנת לסייע ולהפיג את השעמום.
- * להקת צופי תל אביב - הופעות בחצרות של מרכזי קשישים ודיור מוגן.

• צעירים -

- * מיפוי הנושאים המגדירים את "משבר הצעירים בעידן הקורונה" - תעסוקה, מצב כלכלי/ביורוקרטי, והתמודדות רגשית.
- * יצירת תכנית "היום שאחרי" - הכוללת סדנאות, הרצאות, מפגשים וליווי אישי לצעירות וצעירים ברחבי העיר בתחומים האלה.
- * יצירת שיתופי פעולה פנים-עירוניים במטרה להנגיש שירותים קיימים לאוכלוסיית הצעירים, בין השאר עם: מרכז הזדמנות, מרכזי מיצוי זכויות, אגף תרבות (סיוע לאמנים צעירים בתקופת המשבר), הרשות לחוסן ושוויון חברתי (סדנאות ייעודיות לנשים צעירות) ועוד.
- * יצירת קבוצות קהילתיות קטנות - שנפגשות פיזית במרחבים ציבוריים על בסיס קבוע וסביב נושאים המייצרים קרבה ומפגש.
- * סיוע במשל"ט הקורונה העירוני בסוגיות הנוגעות לצעירים (העברת צעירים למלונות קורונה, שמירה על ההנחיות בקרב צעירים וכו').

• עולים חדשים -

- מיפוי הצרכים של אוכלוסיות דוברות אנגלית, רוסית, צרפתית וספרדית בעיר, הגברת התקשורת עם העולים על מנת לתת מענה לשאלות פרטניות שעלו בעקבות המצב, שורה ארוכה של מפגשים והרצאות מותאמים לאוכלוסייה בזום, בנושאים שונים (זכויות, תעסוקה, שוק העבודה וההיי-טק, לימודי עברית, צעדים ראשוניים בארץ, התמודדות עם משבר הנגיף, סיוע להורים, סדנאות עזרה ראשונה, שעת סיפור לילדים ועוד), קיום סיורים וסדנאות בתחומי התרבות, האמנות וההיסטוריה, פרסום שוטף בפייסבוק של עדכונים על המצב, הגברת שיתוף הפעולה עם עמותות עולים.

- ספורט - לצד פעילות ספורט עממי ענפה שקיימו תושבי העיר ואורחיה, קיימה רשות הספורט פעילויות ספורט העומדות בהנחיות משרד הבריאות, כמו "ספינינג בקהילה".

• שיתופי ציבור -

- * הובלת מפגשים לשיתוף הציבור בנושאים שונים - כגון, חזון התחבורה העירוני, שבילי אופניים, גינות כלבים, הרכבת הקלה, המטרו ועוד.
- * כתיבת מדריך - אמצעים מומלצים לשיתוף ציבור בעת הקורונה.
- * הכשרות לשימוש בזום לצורכי עריכת מפגשי שיתוף ועדכון ציבור בזום.

תרבות

מגוון אירועי תרבות בזום ובקפסולות באוויר הפתוח, ביוזמה של מוסדות תרבות שונים בעיר.

• ספריות עירוניות -

- * הפקה ושידור של תכנים מקוונים בנושאי תרבות ורוח לאורך כל חודשי הקורונה - מאות תכנים שריתקו עשרות אלפי צופים, רובם המוחלט תושבי העיר.
- * הקמת עונת התרבות המקוונת של מרכז תרבות "בית אריאלה" - הלקוחות שילמו על מנוי "נטפליקס" שבו כ-300 מפגשים והרצאות, המנוי מאפשר לצפות בכל התוכן המוצע (כ-10 תכנים בשבוע) ונותן מענה למאות מגמלאי העיר שבימים אלה "סובלים" מעודף זמן פנוי.
- * שיתוף של תושבי העיר בתכנים מצולמים מאירועים שהתקיימו בשנים האחרונות, והפקת מופע מקוון חדש.
- * שילוב תכנים של בית אריאלה בתכנית הלימודים המקוונת של בתי ספר - לצורך גיוון ויצירת עניין בקרב התלמידים.
- * מפגשי כתיבה מקוונים - "כתיבה בימי מגיפה".
- * מפגשי כתיבה פרונטליים בהתאם לתנאי התו הסגול.
- * אירועים מקוונים לאוכלוסיות ייחודיות - כגון ילדים בעלי צרכים מיוחדים, סדנת כתיבה להורים של אותם ילדים, מפגשים מקוונים לילדים בשפות רוסית אמהרית ואנגלית.
- * מיזם קוראים סיפור עם כיתות ה'ו' בבית ספר בלפור - בו התלמידים מצולמים מקריאים סיפור בבית אריאלה, להנאת אחיהם הקטנים.
- * ספרים בטייק אוני - תושבי העיר בוחרים ספרים באמצעות טופס מקוון, וכעבור יום יכולים לבוא לאסוף את הספרים בשקית ממותגת של בית אריאלה.

- * [ספר עד הבית](#) - תושבים המתקשים לצאת מביתם זוכים לשירות הבאת הספרים עד הבית, ובאותה הזדמנות לוקחים מהם את הספרים שהם מעוניינים להחזיר.
- * קפסולות בניינים – יוזמה שצמחה ממחלקת ספריות, זכתה לשיתוף פעולה של מינהל קהילה, והפכה לפרויקט כלל עירוני. היוזמה ייצרה גם פרנסה לעשרות מספרי סיפורים שהשתתפו כמפעילים.
- * יצירת [שירות מקוון לתשלום קנסות](#) - כדי לאפשר ללקוחות לשלם קנסות ולהמשיך לשאול ספרים ללא צורך הגעה לספרייה.
- * [טופס אינטרנטי להזמנת מקומות באולמות הספרייה השונים](#) – לימים שבהם ניתן להכניס אנשים לספרייה בהיקף מוגבל.
- * [שירותי ספרייה וחיפוש דיגיטליים](#) – הפועלים גם בשגרה.

• **מופעים –**

הפקה של מופעים, הצגות הקרנות קולנוע באוויר הפתוח ובזום, בהם:

- * [דרייב אין היכל שלמה סיקסט](#) - הקרנות סרטים
  - * מופעי רחוב ברחבי העיר – בשיתוף מפעל הפיס
  - * [סינמה על המים](#) – בגני יהושע – צפייה בסרט מתוך סירות
  - * אירוע תיאטרון רחוב לרגל פתיחת שנת הלימודים
  - * אירוע בית השנטי (תרומה) באמפיתיאטרון וואהל
  - * גמר הישרדות - בחניון היכל קבוצת שלמה
  - * [פסטיבל יפו ה-14 להצגות ילדים אונליין](#) באתר התיאטרון
  - * חגיגות שמחת תורה ברחבי העיר
  - * פסטיבל רוחני (אונליין)
  - * הצגות ברחבת תיאטרון יפו
- **הקמת צוות סיוע לאמנים שיזם מגוון פעילויות**
- * [שכונה בחצר](#) - פסטיבל אמנות בחצרות פרטיות
  - * הרצאות זום של אמנים
  - * קורס דיבוב
  - * הופעות מוסיקאים ברחוב
  - * [מרימים את השאלטר](#) בגן החשמל - אמנים מתארחים בעסקים
  - * [אוגוסט משפחתי](#) - פעילויות לכל המשפחה בקיץ, ליד הבית ובהתאם להנחיות
  - * [קפסולות בניינים](#) - (ראו פירוט בפרק קהילה)

* קיץ יפואי – עשרות אירועי מוסיקה ביפו במהלך הקיץ, הכניסה חופשית
 * לה קולטור – תערוכה של אמנים, מעצבים, מאיירים וצלמים
 * מוסיקאים בשינקין
 * סדנאות מחול בזום למרכזים הקהילתיים
 * [מונולוגים מהגינה](#) - פסטיבל הצגות יחדי בגינות ציבוריות ובמרחב הפתוח
 * תיאטרון הסמטה, מרכז המוסיקה ובית ביאליק - מופעים והצגות על גג התיאטרון
 ובאוויר הפתוח: אירועי מוסיקה, ערבי ג'אז, מופעי סטנדאפ, הצגות פרינג', חזרות
 ועוד.

- **סיורים במוסדות תרבות** - בהעדר הצגות, ומתוך רצון לספק עשייה תרבותית מינימלית וכדי לייצר הכנסה מסוימת לתיאטראות ולשחקנים: סיור מאחורי הקלעים בקאמרי, סיור מאחורי הקלעים עם שחקן בבית לסין.

- **סיורים חדשים בדגש על סיוע לעסקים ומוסדות תרבות, בתנאי התו הסגול** – סיורים לגמלאים, סיורים בין עסקים על תוואי הרכבת הקלה, הטבות לביקור במוז"א למזמיני הסיורים, שיתוף פעולה עם המרחב החברתי על ידי שילובם בסיורי עיר עולם ותיירות ומכירת כרטיסים לסיורים שלהם, שיתוף פעולה עם בית ליבלינג באמצעות מכירת כרטיסים לסיורים שלהם באתר עיר עולם ותיירות.

- **חירום/שגרת קורונה** – פתיחת מתחמי בדיקה בשכונות השונות – פרסום בקהילה, סיוע והקצאת מיקום.
 * כתיבת נהלים לשכונה בסגר בשיתוף עם שירותים חברתיים ואגף ביטחון.
 * קיום מפגשי הסברה עם פעילים מרכזיים בשכונות לטובת סיוע להפצת מסרים והקמת קבוצות ווטסאפ ייעודיות בקהילות השונות.

- **יפו**
 * עשרות פעילויות לילדים, נוער ומבוגרים במסגרת של קפסולות.
 * מחטאת יאפא (של המרכז הערבי-יהודי) - תחנת שידורים של תושבים מתוך הקהילה עבור הקהילה. במהלך הסגר שודרו 51 סרטונים (הדרכות הורים, סדנאות בישול, שעות סיפור, כושר, ניסויים מדעיים ועוד), כ-5,000 צפיות בממוצע לכל סרטון.
 * חלוקת ערכות בניינים ובידוד - ערכת משחקי בניין, ערכת בידוד למשפחה וערכת שתילה לבניין.

תיירות

- **הפצת מכתב למלונאי העיר - בנושא הטבות וזכויות בעקבות הקורונה.**
  - **ייזום וביצוע קמפיין תיירות פנים** להזרמת ביקושים למלונות, למוסדות תרבות, למסעדות ולאטרקציות בעיר, עם תום הסגר הראשון ועד כניסת הסגר השני.
- קמפיין על כביש החוף – שיתוף פעולה עם עיריית חיפה** במטרה לעודד תיירות פנים הדדית. כל עיר הציעה לתושבי העיר השנייה הטבות (1+1) במוזיאונים ובספורט.

תנועה וחניה

- **האצה של פרויקטים בתחום התחבורה והתשתיות** - שיפור מעמד הולכי הרגל והמשך קידום תוכנית "עיר אופניים 2025" לשיפור ולהרחבת פריסת שבילי האופניים בעיר.
- דחיית מועדי תשלום דוחות חניה לרווחת התושבים** - לנוכח משבר הקורונה ובמסגרת התקנות שתוקנו לשעת חירום, ניתנת לתושבים האפשרות לדחות את מועד תשלום דוחות החניה שקיבלו לפני תחילת משבר הקורונה והמועד האחרון לשלם חל במהלך תקופת המשבר. לשם כך בוצעו על ידי אגף המחשוב פיתוחים במערכת מחו"ג, המאפשרים דחיית תאריכי תשלום וכן ביטול ריבית שנצברה על דוח חניה שהיה אמור להיות משולם במהלך תקופת משבר הקורונה ודחיית מועד הגשת בקשה לביטול דוח חניה שהיה אמור להיות משולם במהלך תקופת משבר הקורונה. הגשת הבקשות מתבצעת באמצעות [טופס מקוון](#).
- **השבת תוספת פיגורים בגין קנסות חניה.**
  - **הקלות לתושבים בתחום החניה** – מנוי מוזל בחניוני לילה פרטיים, חניה לילית בחניונים של בתי הספר ועוד.

תשתיות, בינוי ופיתוח

- **העברת מפגשי היידוע וההסברה על עבודות תשתית לזום** - ביוזמת המרכז העירוני לתיאום הנדסי. מפגשי יידוע והסברה הם נקודת המפגש וההיכרות הראשונה עם בעלי עניין באזורי עבודות התשתית וסלילת שבילי האופניים בעיר. בימי שגרה, יש היענות דלה למפגשים הפרונטליים, שבהם מציגים את הפרויקט ואופן ביצועו, נערך תיאום ציפיות וניתן מענה לשאלות. העברת המפגשים לזום איפשרה להרחיב את קהל המשתתפים ולתאם יותר

מפגשים במהירות רבה יותר, מאחר שלא נדרש מקום פיזי לקיום המפגש. הדבר מונע מבעלי עניין להשתלט על השיח במפגש, ומעודד שיח מכובד הנותן מקום לכל דעה.

- **רישוי ופיקוח על הבנייה** - החל מתחילת המגפה נדרש האגף למצוא פתרונות יצירתיים כדי להמשיך ולתמוך בענף הבנייה במצב מאתגר, ללא קבלת קהל ותחת מגבלות התו הסגול. הדגש העיקרי ניתן לפתיחת ערוצי תקשורת מקוונים ולפתרונות טכנולוגיים לעבודת עובדים מהבית. עברנו למסירת היתרי בנייה באופן מקוון, ללא צורך בהגעת לקוחות לעירייה. פותחו ממשקים חדשים להגשת מסמכים בשלב הבנייה, באופן מקוון, ונפתחו ערוצי ייעוץ ותקשורת חדשים עם לקוחות האגף. לנוכח הביקוש, פורסם [מדריך לאישור מרפסות בבתיים משותפים](#).

ד"ר

- **הקמת מרכז גישור משותף בנושאי שכירות למגורים ועסקים בעיר** - עיריית תל אביב-יפו ולשכת עורכי הדין הקימו מרכז גישור משותף לנושאי שכירות למגורים ועסקים בעיר, בו ניתן ייעוץ ללא תשלום לשוכרים ולמשכירים שנפגעו במשבר הקורונה.

מועדון התושבים דיגיתל

- **רישום מקוון בווידאו לדיגיתל** - לנוכח משבר הקורונה, פותחה האפשרות להירשם לדיגיתל באמצעות שיחת זום או וואטסאפ במוקד התמיכה של דיגיתל באגף המחשוב. ביצוע ההרשמה למועדון דיגיתל הוא ביוזמת מבקש השירות ועם הצגת תעודה מזהה עדכנית.

יוזמות מוכוונות עסקים

היערכות האגף לגביית ארנונה

- יישום פטור בארנונה לעסקים וקבלת שיפוי מהמדינה - אגף חיובי ארנונה ואגף הגבייה השתתפו בדיונים בפורום גזברי ה-15 שבהם הותוותה מדיניות למתן הנחת קורונה לעסקים.
- פיתוח טופס מקוון להגשת בקשה לפטור מארנונה לבעלי עסקים - עיריית תל אביב-יפו מיישמת פטור בהיקף של עשרות מיליוני שקלים שיעזרו לעסקים לצלוח את התקופה הקשה. העירייה החליטה שהפטור יינתן מיד, ולא יפרס על פני כל השנה. הפטור מעודכן במערכת העירונית, וחלק גדול מהעסקים אינם צריכים לפנות לעירייה ולבזבז זמן יקר ומיותר. בעלי עסקים שנפגעו בתקופת הקורונה ושקיימת עבורם יתרת זכות, יכולים למלא את פרטיהם האישיים ואת פרטי חשבון הבנק שלהם בטופס פנייה מקוון. פיתוח ייעודי במערכת מחו"ג, מאפשר לתת לעסקים שעומדים בקריטריונים הנחה של 100% לשלושה חודשים. במקביל, בוצע פרויקט של החזר כספים למשלמים בכרטיס אשראי והוראות קבע. הפיתוח של ההחזרים בוצע במחוג"ג וכלל החזר על תשלומים בהוראת קבע, טלאול וקופות המערכת. בוצע החזר לכ-10,500 לקוחות עסקיים בהיקף כולל של כ-23 מיליוני שקלים חדשים.
- הנגשת המידע ללקוחות - הוקם מערך מחשובי שתומך בתהליך מתן ההנחה לזכאים במערכת באופן מהיר ויעיל, לרבות הפקת מכתבים שמעדכנים את הלקוח על פרטי ההנחה שהוענקה בחשבון, ושובר לתשלום יתרת התשלום. המידע עודכן באתר העירוני והופצו הודעות בערוצי מדיה רבים ומגוונים המתייחסות לתהליך מתן ההנחה ולאופן קבלתה, לרבות הפניות לסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה והתעשייה, הודעות בנתב מוקד הארנונה ופרסום בדף הפייסבוק של העירייה. בנוסף, נשלחה צרופה בתלוש הארנונה לחודשים נובמבר-דצמבר, בדבר מתן ההנחה, ונשלחו מיילים ומסרונים בהתאם לכל בעלי העסקים.
- פיתוח טופס מקוון להגשת בקשה להחזר כספי - במקרים שבהם מתן ההנחה ייצר ללקוח יתרת זכות, והתאמת תהליכי עבודה התומכים בתהליך ההנחה, לצד הגבייה.

עסקים מקומיים -

- בעקבות הנחיות הממשלה לסגירת עסקים, התגייסנו לטובת העסקים, לחיזוק הקשר בין הקהילה לעסקים ולביצוע מהלכים שיווקיים לעידוד העסקים. להלן הפעולות עיקריות:
- הקמת מערך חדש לטיפול בקשר עם העסקים – גויסו חמש מנהלות קשרי עסקים לקהילה (בפריסה גיאוגרפית) בחלוקה האמונות על הקשר עם העסקים בשכונות העיר.

- * מיפויי שטח וסיורי עסקים - בדגש על עסקים בצירי הרכבת הקלה.
- * בוצעו קבוצות מיקוד עם בעלי עסקים - להיכרות עם הצרכים של העסקים בתקופה זו.
- * שיתופי פעולה שונים - עם לשכת רואי החשבון (ייעוץ ללא עלות לעסקים ועזרה בקבלת מענקי קורונה מהמדינה), עם מיזם WE19 (הבית לסולידריות חברתית, המעניק לעסקים קטנים מענק צמיחה לפיתוח, שדרוג והתאמת העסק למציאות החדשה), עם C40 והרשות לאיכות הסביבה (בחיבור עסקים לקיימות).
- * תקשורת שוטפת מול עסקים בדף פייסבוק ייעודי ומשלוח ניוזלטר שבועי לעסקים.
- * הכשרות בשיווק דיגיטלי לבעלי עסקים.
- * עבודה משותפת עם צוותי המרחבים הקהילתיים בפרויקטים שונים: שכנים זהב, הבניין המדליק ועוד.
- * מיזמי תרבות,קהילה ועסקים - מרימים את השאלטר גן החשמל ובזל (אמנים הופיעו והציגו בתוך העסקים ברחובות ובמרחב הציבורי), משחק זיכרון קהילתי בין מסעדות ובתי קפה במרחב, יריד אמנים שכונתי (בשדרות יד לבנים), שילוב הופעות אמנים בבתי קפה ממרחב צפון מערב (התקיים חלקית בגלל הסגר), בואו להתאהב בכיכר גבעון (פעילות במרחב הציבורי בגבעון לרווחת התושבים). והעסקים, כולל הופעת ג'אז והקרנת סרט.
- * מפגשי היכרות וחשיבה לעידוד עסקים בממד השכונתי - מנהלות קשרי עסקים ומנהלי מרכזים קהילתיים יחד.
- * יצירת שיתופי פעולה בין מרכזים קהילתיים למרכזים מסחריים - רכישות שוטפות, מתנות לחגים, מתנות הצטרפות ועוד.
- * אוגוסט משפחתי לעסקים - הזמנת עסקים לייצר פעילות במסגרת אוגוסט משפחתי.
- * קידום הקמת פרקלטים ברחוב פלורנטין (בעקבות רחוב ויטל) - כפתרון לעסקים שזקוקים למקום נוסף להושבה בחוץ.
- * פניות יזומות והסברה לבעלי עסקים בצמתים מרכזיים - על עבודות, שיפוץ וכו'.
- * קמפיינים ייעודיים בחגים - ט"ו באב (קידום בעלי עסקים שהם זוגות), ראש השנה (עידוד לקוחות לכתוב ברכות שנה טובה לעסקים שהם אוהבים. הברכות הודפסו על גלזיות ופלקטים ונשלחו לבתי העסק).
- * פוטו יזרעאל בכיכר המדינה - פסטיבל אמנות במרחב הציבורי.
- * העסקים בשכונה שלי - פרסום העסקים באתר העירוני במהלך הסגר השני במסגרת מגבלות התנועה. כ-700 עסקים נרשמו למאגר שהופץ לתושבים באמצעים העירוניים כדי שיכירו את העסקים שעבדו.
- * קמפיין שלטי חוצות, תחנות אוטובוס ופני פרסום לעידוד רכישה מתחת לבית.
- * הטבת אוטו-תל לעסקים.

הסברה, הדרכה ואכיפה לעסקים לעמידה בתנאי התו הסגול

- על ידי אגף הפיקוח וסל"ע.

הגשת בקשה מקוונת להחזר אגרת שילוט לבעלי עסקים -

- בהתאם להחלטת מועצת העירייה, ניתן פטור מתשלום אגרת שילוט בשל משבר הקורונה - שלושה חודשי הנחה עבור שלטים ושני חודשי הנחה עבור מודעות - לעסקים המחזיקים בהיתר שילוט כדון, וכן לעסקים שהגישו בקשה לקבלת היתר שילוט ועומדים בהנחיות השילוט, בנוסף, נשלחו שוברים עם יתרות זכות לבעלי העסקים.

תשלום לספקים

- תשלום ומתן שירות שוטף לספקים ולנותני השירות החיצוניים.

אכיפה נושמת

- נשלחו דרישות לעסקים בעלי חוב, שבהן הסבר כי אם ברשותם אישור מרשות המסים על זכאות להנחה, עליהם ליצור עמנו קשר לצורך הגשת האישור ולתשלום של יתרת החוב שאינה כלולה בהנחה ובהיטל שמירה - ואם אין בידיהם אישור, הם יכולים ליצור קשר ולקבל סיוע בהסדרת החוב.

סיוע לעסקים בסיכון

- זיהוי עסקים שנמצאים בסיכון לסגירת עסק או עסקים סגורים בעקבות משבר הקורונה, והכוונתם לדווח לעירייה אם הם חדלו להחזיק בנכס, זאת, במטרה להימנע מחובות בארנונה. ברגע שפקחים רואים שעסק סגור או עומד להשכרה, הם פונית לבעל העסק בצורה יזומה ושואלים אותו האם מעוניין לבצע חילופי מחזיקים על מנת שהארנונה לא תהיה על שמו

הקלות נוספות לעסקים

- שיתוף פעולה בין אגף הפיקוח למינהל קהילה, למתן הקלות לעסקים.
- פריסת כיסאות ושמשיות במרחב הציבורי לעידוד צריכת מזון בטייק אווי - במרחב הארבעה, כיכר רבין, כיכר הקסטל (נורדאו-פנקס), רחבת הסינמטק, רחוב טשרניחובסקי פינת בוגרשוב, שדרות רוטשילד, מדרחוב לוינסקי, כיכר דיזנגוף, מדרחוב בזל, כיכר גבעון ועוד.

הקמת דף ייעודי המרכז את כל המידע הנחוץ לעסקים בקורונה

[לצפייה בדף](#)

קידום מיזם דיגיתל לעסקים

- מועדון חדש המוקם בימים אלה, בדומה למועדון דיגיתל לתושבים. מועדון זה אמור לתת מענה ייעודי לעסקים הפועלים בעיר בכתובת אחת - עם מידע מותאם לסוג העסק, לאזור בו הוא פועל ועוד.

יזמות פנים-ארגונית

שקיפות וחיבור לעובדים גם מרחוק

- שקיפות מירבית ושיתוף פעולה עם העובדים, תוך הקשבה לשאלות, לחששות ולתחושות שלהם. הקפדה על מתן מענה מהיר ככל האפשר, הן על ידי עובדי חטיבת משאבי אנוש והמינהל, הן במסמכים המפרטים את אופן ההתנהלות הצפוי, והן בקבוצת הפייסבוק שנפתחה לעובדי עיריית תל אביב-יפו.
- פעילות [בקבוצת הפייסבוק](#). המנוהלת על ידי חטיבת משאבי אנוש ומינהל תקשורת ושיווק. הקבוצה הוקמה על מנת לאפשר תקשורת פנים-ארגונית ישירה עם העובדים בתקופת הקורונה. אגף משאבי אנוש עלה לשני שידורי פייסבוק לייב, לשידורים, שבמסגרתם ענו מנהל האגף וסגניתו לשאלות של עשרות עובדים, היו אלפי צפיות.
- פרסום מסמכי הוראות והנחיות מעודכנים, ברורים ונגישים לעובדים - על סמך ההסכמים וההוראות של משרדי הממשלה - באופן שוטף על ידי אגף משאבי אנוש
- עדכון העובדים על ידי אגף משאבי אנוש, באופן שוטף, בהודעות סמס ובמיילים, לגבי עיקרי ההסכמים שנחתמו ויצירת "בנק שאלות ותשובות".
- פתיחת מוקד טלפוני שפעל במשך יומיים ובו ניתן מענה על ידי מנהלים לשאלות של כ- 500 עובדים, שהיו צמאים למענה אנושי ולתשובות לשאלות רבות שעלו בתקופה זו.
- ריכוז כל ההסכמים שנחתמו בתקופת הקורונה (ובתקופה שקדמה לה) בסביבה מיוחדת [בפורטל משאבי אנוש](#) (מאגר הסכמי שכר ארציים).

הגנה על בריאות העובדים ועמידה בתנאי התו הסגול

- היערכות של אגף בתי העירייה, אגף רכש ולוגיסטיקה ואגף משאבי אנוש, לצורך אספקת ציוד מיגון ושמירה על בריאותם של עובדי העירייה, כגון: הצבת מדחומים אלקטרוניים ללא מגע, תדרוך השומרים, רכישה וחלוקה של סרטי סימון לעובדים, שילוט מותאם עם הנחיות לעובדים, התקנת מחיצות, רכישת חומרי חיטוי ומסכות.
- מינוי ותדרוך של ממוני קורונה, השומרים על עמידה בכללי התו הסגול ומספקים ציוד לעובדים, לשם עמידה בכללים ושמירה על בריאותם.
- הקפדה יתרה על ניקיון, בדגש על משטחים רגישים כמו מעליות, ידיות, לחצנים וכדומה.

גמישות ניהולית ועבודה מהבית

- אישור לעובדים רבים לעבוד מהבית – במטרה למנוע צפיפות והידבקות בנגיף. המנהלים הונחו להתחשב במתן אישור עבודה מהבית, ככל שהדבר אפשרי לפי תפקיד העובד ובתנאי שקיימים אמצעים טכנולוגיים מתאימים.
- ויסות עובדים שעבודתם אינה נדרשת בשלב זה, כדוגמת מצילים, לתפקידים אחרים), כך שלא ייחשבו כעובדים בהסדר (למשל השתלבות במשל"ט קורונה, שיחות עם אזרחים ותיקים בעיר וסיוע בחלוקת מזון לנזקקים.
- קביעת קריטריונים ותנאי סף אחידים להשאלת מחשבים ניידים), מחשבי קורונה (לעובדים ומנהלים, ולחלוקת מצלמות זום – על ידי אגף ארגון ותקינה, בשיתוף אגף המחשוב ומנהלי היחידות. חלוקת הציוד נערכה במטרה למקסם את פעילות העירייה במשאבים הקיימים ולסייע ליחידות העירוניות במתן שירות מיטבי ועמידה במטרות וביעדי ההנהלה.

שכר ותלושי שכר

- כניסה לשימוש של מערכת "תלוש אונליין" - המחליפה את מערכת "תלוש חכם" החל משכר יוני 2020. המערכת מאפשרת לקבל את תלושי השכר ולהתעדכן בחידושים נוספים באופן דיגיטלי ישירות למחשב, או לטלפון הסלולרי.
- התאמת תשלום שכר עידוד לעובדים בתקופת הקורונה – בשל הקורונה והמעבר לעבודה מהבית, עלה צורך ביצירת קודי דיווח ייעודיים במערכת הנוכחות. הוקמו ודווחו לעובדים קוד "קורונה" וקוד "עבודה מהבית" בדף הנוכחות. ואולם בעקבות השינוי בקודים, העובדים לא קיבלו פרמיה והיה צורך בתשלום הפרשים לכ-2,500 עובדים. אגף ארגון ותקינה, בתיאום עם אגף שכר, משאבי אנוש ואגף מחשוב, ביצע עדכון מהיר של מנגנוני החישוב בהתאמה, תוך עמידה בנהלים ובהנחיות של נציבות שירות המדינה. פעילות זו מנעה פגיעה בשכר העובדים ואיפשרה לעירייה להמשיך לפעול בהתאם לצרכי העיר, התושבים וההנהלה.

עבודות בינוי בבנייני העירייה

- הקדמת ביצוע פרויקטים עתידיים לזמן שבו עובדי העירייה נעדרו משרדיהם, כך שקוצר משך זמן ביצוע הפרויקט ונמנע שיבוש ימי עבודה. לדוגמה: עבודות תשתית

בחניון הדרומי, חיזוק מדרגות מרפסת כיכר רבין, פרויקט שיפוץ בניין "שקל עבור אגף המחשוב, סיום שיפוץ לשכת התאגידים ברחוב אבן גבירול 68.

היערכות תקציבית

- שמירה על היקפי הכנסות ואיתנות כלכלית של העירייה והגדרת תקציב שנתי בתנאי אי ודאות - בניית תרחישים לתקציב העירוני לשנת 2020 בהתאם לתנאי אי הוודאות של משבר הקורונה כולל עדכון התקציב, לרבות קיצוצים בהתאם לירידה במקורות ההכנסה ומהלך גדול של סגירת תב"רים.

ניהול ידע

- המשך הקמת סביבות ניהול ידע תומכות ליחידות העירוניות, כמו: תיעוד צרכי התושבים, חקירות אפדימיולוגיות ועדכונים שוטפים מכל יחידות העירייה על הנעשה בתקופת הקורונה, הוקמה סביבה לתיעוד צרכי התושבים גם בסגר השני, לצורך הזנה על ידי עובדי מינהל שירותים חברתיים.

הסברה, תקשורת וקשרי חוץ

הסברה לתושבים

- פרסום כתבות באתר האינטרנט על ידע מרכז הידע העירוני ולשכת הדובר – בתקופה האמורה עלו באתר האינטרנט העירוני כ-90 כתבות בנושאים שונים הקשורים לקורונה, למשל: [מרכזים עירוניים לבדיקות קורונה](#), [עדכוני קורונה במערכת החינוך העירונית](#), [הנחות בארנונה לעסקים בשל משבר הקורונה](#), [נתוני התחלואה בעיר](#), תכנית סיוע לנוער בתקופת הקורונה, הנחיות התנהלות בבתי תפילה בשגרת קורונה, [תכנית לתמיכה נפשית טלפונית בקורונה](#), יוזמה להכפלת תרומות ממענקי קורונה.
- הקמת דפי מידע חדשים באתר העירוני – הוקמו דפים ייעודיים לנושא הקורונה ונעשה עדכון שוטף של המידע המשתנה בהם מדי יום:
  - * [היערכות העירייה במשבר הקורונה](#) (מוכון תושבים).
  - * [מידע לעסקים בקורונה](#) (הנחיות מעודכנות לפעילות של מקומות עבודה ועסקים).
  - * [דף עסקים בשכונה שלי](#) (המפרט את העסקים שהיו פעילים בתקופת הסגר).
  - * סביבת אירועי "נשאים בבית" - המרכזת פעילויות המתאימות לתקופת הסגר, גם לבעלי מוגבלות.
- דיוורי דיגיתל וסמסים – מחודש יוני ועד סוף אוקטובר הופצו יותר מ-80 דיוורי דיגיתל, וכן סמסים באופן ממוקד לפי שכונות ואזורים ובאופן נרחב לכל תושבי העיר. הדיוורים קידמו ושילבו מידע בנושא תחלואת הקורונה.
- חלוקת פלאיירים - באמצעות הפלאיירים הועברו מסרים של העירייה והנחיות משרד הבריאות כיצד יש לנהוג. בחודשים יוני-אוקטובר חולקו 162,000 פלאיירים בתיבות הדואר של כל בנייני המגורים ביפו ובשכונות נווה שאנן, שפירא, התקווה, נווה עופר וקריית שלום. מוקדים אלה נבחרו בגלל עלייה בתחלואה או בשל פער שפתי שקיים בקרב חלק מהאוכלוסייה המקומית, ועל כן הודפס המידע בשש שפות: עברית, אנגלית, רוסית, ערבית, טיגרינית, אמהרית. בנוסף, הופקו פלאיירים שחולקו על ידי מתנדבים וחיילות פיקוד העורף, וכן לחלוקה בבתי כנסת (בעיקר לפני החגים).
- פוסטרים - באמצעות הפוסטרים העברנו מסרים של העירייה, הנחיות משרד הבריאות וכן עדכון על מצב העיר (תוכנית הרמזור). בחודשים יוני-אוקטובר נתלו

10,480 פוסטרים על כל לוחות המודעות במרחב הציבורי, בפתחי מוסדות חינוך, בתי תפילה, גני שעשועים, שווקים ועוד. המידע הופץ ב-שש שפות: עברית, אנגלית, רוסית, ערבית, טיגרינית, אמהרית.

- הודעת ווטסאפ - פותח פורמט הוואטסאפ, שבאמצעותו הועבר עדכון לתושבים, תוך הקפדה על ציון תאריך עברי ולועזי, שינוי רקע הוואטסאפ בין שכונות ובין ימים (כדי ליצור הבדלה ולמנוע בלבול). באמצעות הוואטסאפ קראנו לאנשים לשמור על הנחיות משרד הבריאות, עידכנו על מצב התחלואה בשכונה וכן עודדנו לצאת להיבדק במתחמי הבדיקות הפרוסים בעיר (עד אוקטובר נפתחו 22 מתחמי בדיקות. בנובמבר היו עוד מתחמים).
- סרטוני הסברה - צוות ניו מדיה הכין עשרות סרטונים, בהם סרטון עם פרופ' לס לעידוד קנייה מעסקים מקומיים בזמן הקורונה, סרטון ייעודי למשפחות שישמרו על הנחיות משרד הבריאות כדי שהתחלואה לא תעלה לפני החזרה ללימודים, פנייה לצעירי העיר להקפיד על עטיית מסיכה ועל שמירת מרחק כדי לא להדביק את ההורים והמבוגרים, סרטון של ראש העיר שקורא לתושבים ללכת להיבדק במתחמי הבדיקות הפרוסים בעיר.
- סיירת קורונה - גיוס צוות מתנדבי האירוויזיון לביצוע סבבי הסברה ולחלוקת מסכות בנקודות מרכזיות בעיר (כיכר רבין, הבימה, כיכר דיזנגוף, שרונה, שוק הכרמל ועוד).
- פייסבוק - פרסום פוסטים בעמוד העירייה ובעמוד ראש העיר באופן שוטף – הנחיות קורונה, עידוד לתמיכה בעסקים ועוד.
- מבזקים עירוניים באפליקציית +106 - משבר הקורונה ייצר צורך לעדכן ולהעביר הנחיות רבות לציבור, אחת הדרכים היעילות להפצת המידע היא באמצעות אפליקציית +106, הנמצאת בשימוש נרחב בקרב תושבי העיר. מעכשיו, בנוסף לאפשרות לדווח על מפגעים בעיר, יכולים תושבי העיר להתעדכן בחדשות העירוניות ולקבל מידע חשוב אודות הנחיות חדשות ועדכונים.

הסברה לתיירים (מקומיים ומחו"ל)

- קידום עסקים באינסטגרם הבינלאומי - קמפיין משותף עם משפיענים מתל אביב-יפו והסביבה להמלצה על עסקים מקומיים.
- קידום אירועים בעיר ובמוסדות תרבות בפרט - מוז"א, היכל התרבות, מוזיאון תל אביב, מוזיאון הטבע - לתיירים ולתושבים.

- קמפיינים לשימור תל אביב בתודעה הבין-לאומית: קמפיין Good things come to those who wait, - העיר תל אביב תחכה לתיירים בתום משבר הקורונה – הפצת הקליפ לשותפים ברחבי העולם על ידי עיר עולם ותיירות, משרד החוץ ומשרד התיירות. קליפ 111 חגיגות יום ההולדת לעיר תל אביב-יפו ממרפסות הבתים - הפצת הקליפ לשותפים ברחבי העולם על ידי עיר עולם ותיירות, משרד החוץ ומשרד התיירות. לנוכח הסכם השלום שנחתם בין ישראל למדינות המפרץ ולמרות הקורונה, הפקת והפצת קליפ לעידוד התיירות בין איחוד האמירויות לתל אביב-יפו.
- שיתופי פעולה עם משרד החוץ במדיה דיגיטלית - טוויטר ופייסבוק – יצירת תכנים ויראליים ורלוונטיים בפלטפורמות, על מנת להשאיר את ישראל והעיר תל אביב-יפו בפרט בתודעה הבינלאומית.

קשרי חוץ

- הפצת עדכונים עם מידע על קורונה לערים שותפות ולשגרירויות.
- הצטרפות לקבוצות ווטסאפ של כל השגרירים ומנהלי קשרים בינלאומיים בארץ לשיתוף ולחילופי המידע.
- סיוע לכנסים בינלאומיים בעיר - לדוגמה כנס איכילוב על קורונה (World Leading Hospitals Virtual Conference)
- וובינרים עם ערים שותפות בנושא קורונה - בערים ניו יורק, פרנקפורט, מוסקבה, דירקטוריון אגודת ידידות פרייבורג.
- שיתוף פעולה עם שגרירויות במתכונת קורונה - עם שגרירות הולנד בנושא אופניים, עם הודו בנושא יום היוגה הבינלאומי בזום, חגיגות יום העצמאות של רוסיה בטיילת, איטליה וסין - סולדריות.
- חילופי ידע עם ערים מובילות בנושא קורונה ומדיניות הפתיחה מחדש - מידע על עסקים, חינוך, תרבות, דיור ועוד.
- מפגש זום ראשון של כל הערים השותפות של תל אביב-יפו - בהשתתפות של 20 מנהלי קשרים בינלאומיים בעולם. לראשונה התקיים כנס וירטואלי בהשתתפות 20 מנהלי קשרים בינלאומיים מערים המובילות בעולם, 40 עמיתים מערים השותפות, בהן: סיאול, מונטריאול, וינה, אסן, פרנקפורט, מוסקבה ובואנוס איירס. בכנס הציגו את עבודת הקשרים הבינלאומיים בעירם, שיתפו בחוויותיהם וחלקו בתובנותיהם על תפקידם של קשרים בינלאומיים בעידן החדש.

סיכום: תרחישי התמודדות וצמיחה עירוניים בצל הקורונה

היחידה לתכנון אסטרטגי ומינהל ההנדסה בוחנים את המשמעויות של משבר הקורונה והמשבר הכלכלי הנלווה על החיים העירוניים, בתחומים שונים כגון: תעסוקה, מסחר, יוממות, ופערים כלכליים וחברתיים. פערים אלה נוצרו בשל הריחוק החברתי, בדידות ועוני דיגיטלי - שחידדו את הפערים בין השכונות, הקהילות והתרבויות בעיר.

המגמות המובילות בעולם, רואות במשבר הזדמנות לשיקום אחראי יותר. Building Back Better ו- THE GREAT RESET הן תפישות הקוראות לשיקום וצמיחה, תוך חשיבה מחודשת על מקומם של הסביבה והקהילה בחיים העירוניים, יצירת שותפויות אזוריות, בניית מודלים כלכליים, והצורך לייצר מדיניות שלא מותירה אף אחד מאחור.

העבודה בוחנת תרחישים אפשריים לניהול עירוני, הנעים בין הבטחת ודאות, שינוי מודלים כלכליים וחיזוק הקהילה. כל התרחישים מציעים מענה לאתגרים הדחופים, לצד חשיבה אסטרטגית בטווח הבינוני והארוך, תוך שמירה על ודאות עירונית כלכלית ומשילותית.

חלק מהותי בגיבוש התרחישים והאסטרטגיה הוא הגדרת מדדים ברורים, כמותיים ואיכותניים, שיאפשרו לעירייה לזהות מגמות קיצון שונות ולתעדף פעולות ותקציבים למרחבים ולתחומים שונים. המדדים ממוקדים בהיערכות לאתגרי הקורונה ובהתמודדות עמם, אך משמשים נדבך משמעותי בקבלת החלטות עירוניות מבוססות מידע, בתכנון עתידי, ובמתן מענה למצבים הדורשים גמישות, התאמות ותגובות לתנאי אי ודאות ברמה העירונית.